

Tiedote 6.5.2013

Raaka-aineiden hinnat vakautumassa

Raaka-aineiden hinnat alenevat tänä vuonna keskimäärin 3 prosenttia eli saman verran kuin vuotta aiemmin, arvioi eurooppalaisten ennustelaitosten liitto AIECE tuoreessa katsauksessaan "World Trade and Commodity Prices in 2013–2014". Ensi vuonna raaka-aineiden hintojen ennakoitaan laskevan prosentin dollarimääräisiin hintoihin perustuvalla HWWI-indeksillä mitattuna. Jos energiaraaka-aineita ei oteta huomioon, hintojen odotetaan alenevan tänä vuonna samat 3 prosenttia, verrattuna viime vuoden 13 prosentin laskuun. Ensi vuonna muiden kuin energiaraaka-aineiden hintojen laskun odotetaan pysähtyvän.

Yleisesti ottaen raaka-ainemarkkinoilla vallitsee viimeaikaisen hitaan talouskasvun vuoksi liikatarjonta. Joistakin maatalousperäisistä raaka-aineista on ollut tilapäisesti pulaa poikkeuksellisten sääolojen vuoksi. Pulan uskotaan kuitenkin hellittävän, jos sään vaihtelut pysyvät normaaleissa rajoissa ennustejakson aikana. Kun maailmantalouden kasvuvauhdin odotetaan jäävän vaatimattomaksi ja lähestyvän vasta ensi vuoden puolella pitkän aikavälin keskiarvoa, raaka-aineiden hintojen ei ennakoita kääntyvän selkeään nousuun tämän ja ensi vuoden aikana. Toisaalta raaka-aineiden nykyinenkin hintataso on historiallisesti tarkasteltuna edelleen suhteellisen korkea.

Tänä vuonna odotetaan elintarvikkeiden ja perusmetallien hintojen laskevan eniten, 10 ja 4 prosenttia. Rautamalmin ja -romun hintojen ennakoitaan puolestaan nousevan 6 prosenttia. Niiden hintojen kehitys on muista raaka-aineista poikkeavaa myös ensi vuonna. Rautamalmin ja -romun hintojen odotetaan alenevan 10 prosenttia, kun rautamalmin tuotantokapasiteetti kasvaa merkittävästi kysynnän kasvua nopeammin. Muuten muiden kuin energiaraaka-aineiden hintojen odotetaan pysyvän jokseenkin vakaina tai nousevan hieman.

Raakaöljyn hintojen ennakoitaan alenevan hieman, 2 prosenttia. Öljyn tuotanto kasvaa erityisesti OPEC-maiden ulkopuolella, muun muassa siksi, että ei-konventionaalisten lähteiden hyödyntäminen lisääntyy. OPEC-maiden (erityisesti Saudi-Arabian) odotetaan kuitenkin rajoittavan tuotantoaan hintakehityksen vakauttamiseksi. Lähi-idän poliittiseen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta, mikä nostaa raakaöljyn hintaan sisältyvää riskilisää. Maakaasun hintoihin kohdistuu laskupaineita, kun liuskekaasun tuotanto lisääntyy nopeasti Yhdysvalloissa. Liuskekaasun hyödyntäminen on leviämässä myös muihin maihin, mutta lisääntyvän tarjonnan vaikutus Euroopan markkinoihin jää toistaiseksi vähäiseksi. Euroopassa maakaasun hinta on suurelta osin (hieman yli 60 %) pitkäaikaisilla sopimuksilla kytketty raakaöljyn hintaan.

Metallien ja mineraalien hinnat alenivat merkittävästi viime vuonna, kun kysyntä oli laimeaa sekä teollisuusmaissa että kehittyvissä talouksissa. Vuodenvaihteen hinnannousu osoittautui tilapäiseksi, kun Yhdysvaltojen ja Euroopan näkymät heikkenivät, eikä kehitys ollut Kiinassakaan odotetun vahvaa. Jatkossa metalleja hyödyntävien sektoreiden kasvun odotetaan nopeutuvan Kiinassa, kun maan hallitus pyrkii elvyttämään taloutta muun muassa perusrakennelainvestoinneilla. Historiallisesti tarkasteltuna Kiinan kasvuvauhti jää kuitenkin maltilliseksi, minkä vuoksi metallien hintojen nousuvauhdilla on rajansa.

Maatalousperäisten raaka-aineiden hinnat laskivat viime vuonna merkittävästi, 16 prosenttia, mutta kehitys näyttää sen jälkeen vakautuneen. Tänä ja ensi vuonna hintojen odotetaan nousevan maltillisesti, kun kysyntä vahvistuu maailmantalouden kasvun nopeutuessa. Merkittävin poikkeus on luonnonkumi. Sen kysyntä autoteollisuudessa jatkuu laimeana, mikä painaa hintoja. Selluloosan hintojen odotetaan toipuvan

AIECE - Association of European Business Cycle Institutes
Working Group on Commodity Prices and World Trade

jonkin verran viime vuoden laskun jälkeen, kun kysyntä lisääntyy ja varastot on saatu puretuiksi. Sahatavaran hintojen odotetaan hyötyvän Yhdysvaltojen asuntomarkkinoiden toipumisesta ja Aasiassa vahvana jatkuvasta kysynnästä.

Elintarvikkeiden hintakehitys palautui vuoden 2011 voimakkaan nousun jälkeen maltillisemmaksi viime vuonna. Elintarvikkeiden hinnat laskivat keskimäärin 5 prosenttia, mutta eri raaka-aineryhmien välillä oli suuria eroja. Viljojen hintojen vuosikeskiarvo pysyi lähes muuttumattomana, vaikka hinnat vaihtelivat voimakkaasti vuoden aikana. Soijan hinta nousi tiukoilla markkinoilla 10 prosenttia, mutta kahvin, kaakaon ja teen hinnat alenivat lähes neljänneksellä, kun tuotanto ylitti kysynnän. Tänä vuonna elintarvikkeiden hintojen ennakoidaan yleisesti laskevan, mutta laskun odotetaan jäävän rajoitetuksi. Pääosan siitä arvioidaan jo tapahtuneen. Ensi vuonna hintojen ennakoidaan pysyvän pääosin muuttumattomina.

Lisätietoja: Paavo Suni, ETLA, puh. (09) 609 90205, matkap. 050 524 5616

* * *

Raportti "World Trade and Commodity Prices in 2013–2014" perustuu keskusteluihin, joita AIECE:n raaka-ainetyöryhmään ja maailmankaupan työryhmään kuuluvat jäsenlaitosten edustajat ovat käyneet, sekä ennusteisiin, joita he ovat tehneet raaka-aineiden hintojen ja maailmankaupan kehityksestä. Raportti ei edusta koko AIECE:n eikä välttämättä minkään yksittäisen jäsenlaitoksen näkemystä.

Maksullisen raportin voi tilata raaka-ainetyöryhmän puheenjohtajalta Paavo Sunilta, paavo.suni@etla.fi

AIECE - Association of European Business Cycle Institutes
Working Group on Commodity Prices and World Trade

Dollarihintoihin perustuvat HWWI-indeksit				
	2011	2012	2013	2014
Indeksin arvo (2010 = 100) ja muutosprosentti				
Kaikki raaka-aineet	129	125	122	120
	29	-3	-3	-1
Raaka-aineet pl. energia	118	103	100	100
	18	-13	-3	0
Elintarvikkeet	129	122	111	109
	29	-5	-10	-1
Teollisuuden raaka-aineet	114	96	96	97
	14	-16	0	0
Maatalousperäiset raaka-aineet	111	93	95	98
	11	-16	2	4
Värimetallit	112	96	92	95
	12	-14	-4	4
Rautamalmi ja -romu	125	103	110	99
	25	-18	6	-10
Energiaraaka-aineet*	131	131	128	126
	31	0	-2	-1
Raakaöljy	132	133	130	128
	32	1	-2	-2
Indeksit eurohinnoin (%-muutos)				
	2011	2012	2013	2014
Kaikki raaka-aineet	22	5	-4	1
Raaka-aineet pl. energia	12	-5	-4	2
Elintarvikkeet	23	3	-11	0
Teollisuuden raaka-aineet	9	-9	-1	2
Energiaraaka-aineet*	25	8	-4	0

* Kivihiili ja raakaöljy

AIECE - Association of European Business Cycle Institutes
Working Group on Commodity Prices and World Trade

AIECE:n (Association of European Business Cycle Institutes) jäseninä on 44 suhdanne-ennusteita tekevää tutkimuslaitosta 21 maasta.

AIECE:n raaka-aineryhmään kuuluu yhdeksän tutkimuslaitosta:

BIPE	Bureau d'Information et de Prévisions Économiques, Issy-les-Moulineaux
ETLA	Research Institute of the Finnish Economy, Helsinki
GKI	Economic Research Co., Budapest
HWWI	Hamburg Institute of International Economics, Hampuri
IBRKK	Institute for Market, Consumption and Business Cycles Research, Varsova
IfW	Institut für Weltwirtschaft, Kiel
INSEE	Institut National de la Statistique et des Etudes Économiques, Pariisi
NIER	National Institute of Economic Research, Stockholm
Prometeia	Association Prometeia, Bologna

AIECE :n maailmankaupan ryhmään kuuluu viisi tutkimuslaitosta

Coe-Rexecode	Centre d'observation économique et de Recherches pour l'Expansion de l'Economie et des Entreprises, Pariisi
DIW	Deutsche Institut für Wirtschaftsforschung, Berliini
IBBRK	Instytut Bada Rynku, Konsumpcji i Koniunktur, Varsova
INSEE	Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques, Pariisi
ISTAT	Istituto nazionale di STATistica, Rooma